

Billenékeny az írókerekasztal

Gyurkovics Tibor: A békétlenség helyett Isten békéjét kellene megteremtenünk

Féli és nem akarja eljátszani azt a bizalmat Gyurkovics Tibor, ami az Irodalmi Kerekasztal eddigi tárgyalásai alatt az írók és a hivatal között kialakult. Az írószervezetek közötti ellentétek szitása, váratlan, értelmezhetetlen okokkal magyarázott asztalbontások arra utalnak, hogy valakik most is az oszd meg és uralkodj! módszereit alkalmazzák. Pedig az írók többsége békét akar.

POSA ZOLTÁN

Gyurkovics Tibor költő, a Magyar Írók Egyesületének elnöke kérdésünkre elmondta, hogy Hiller István miniszter komoly érdeklődést mutat a magyar író-társadalom gondjai iránt. A Irodalmi Kerekasztal tárgyalásainak folytatására irányuló szándékát megerősítette március 14-én. E kerekasztalhoz Hiller István a következő nyolc írószervezetet, a Magyar Írószövetséget, az Írók Szakszervezetét, a Szépirok Társaságát, a Fialat Írók Szövetségét, a József Attila

Kört, a Magyar Írók Egyesületét, a Független Magyar Írók Szövetségét és a Magyar Pen Klubot hívta meg. A kerekasztal koordinálója a szervezetek vendéglátója, a Magyar Írószövetség sok száz határon kívüli írójáért is felelős. Gyurkovics Tibor rendkívül veszélyesnek ítéli ebben a helyzetben az Irodalmi Kerekasztal egységének megbontását. Köztudomású, hogy a magyar író-társadalom nagy része a létminimum határán él, nyomorog, rosszabb esetben zugmunkából, jobb esetben nem kifejezetten szépirói tevékenység révén tartja el magát. Az író-társadalom kisebb rétege viszont nagyon jól megél. Mintha kialakulóban lenne az írói kapitalizmus. Igen fontos, hogy a háttérbe szorított többség érdekeit minél több írószervezet képviselje a kerekasztalnál, s ezek a szervezetek egységes álláspontot alakítsanak ki a minisztériummal folyó tárgyalásokon. Éppen ezért félre kellene tenni az ellentéteket, középkori szóval élve, a „Treuga Dei”-t, azaz az Isten békéjét kellene megteremteni. Ez itt és most nem

AKI ÖRÜL A SZÉTESÉSNEK. Eörsi István író a Berliner Zeitung keddi számában ismertette a német olvasókkal a kilépéseket az írószövetségből. Megítélése szerint a magyar jobboldal a hatalom újbóli megszerzése érdekében „szövetkezik a múlt olyan kísérleteivel, amelyeket Németországban örökre száműztek a politikai életből”. Az író már a rendszerváltás hajnalán elhagyta a szövetséget. A szervezetet transzmissziós szíjnak tartotta, amelynek segítségével a párt átvitte akaratát az írókra. — A párt nélkül, gondoltam magamban, a többségnek lesz szava, s mivel ismertem ennek a többségnek néhány hangadó tagját, például Döbrenteit, tudtam, hogy ez sem lenne kellemes. Egyébiránt az írók egységszervezete nem fér meg a pluralista demokráciával, mivel demokratákat és fasisztákat egyazon kárámba kényszeríti. Örülünk kellene a szétesésnek — írta Eörsi. Cikkét szentelt az ügynek a Süddeutsche Zeitung is. Magyarországon az antiszemitizmus a rendszerváltás óta politikai vízváltatóként is működik — írja a lap. — Még a jobboldali konzervatív Fidesz is nehezen tudja magát elhatárolni az antiszemitizmustól. Szolidaritásáról biztosította a Magyar Írószövetségből kilépett írókat és költőket a Német Írók Szövetsége. A nyilatkozat különösen fontosnak nevezte az antiszemitizmustól való egyértelmű elhatárolódást egy olyan időszakban, amikor küszöbön áll Magyarország európai uniós csatlakozása. (MTI)

olyan egyszerű, hiszen mindenhol válságok tetőznek, forr a világ, ami sajnos anélkül is beremeg a magyar közéletbe, hogy szándékosan feszültséget keltenék. Gyurkovics Tibor az egyetemes krízis nagyságrendjének érzékeltetésére példaként hozta fel, hogy az újonnan megválasztott spanyol miniszterel-

nök első intézkedéseként ki akarja vonni csapatait Irakból, mert úgy érzi, hazug okok alapján indítottak háborút. De legalább ennyire ijesztő válságtünet a halálos fenyegetés, amivel a napokban Kasza Józsefet, a VDMK elnökét illették. A világlevegő robbanásig feszült, benne nagyon óvatosan kellene mozognunk azért, hogy tisztességes állapotban maradjon ez a kis ország, s ezen belül a magyar irodalom is. Az Irodalmi Kerekasztalt mérhetetlen felelősség terheli. Ezt a nehezen megteremtett egységet bomlasztani, példának okáért úgy, hogy ürügyeket keres a másik írócsoport lejáratására: az elnök szerint több mint minősíthetetlen. Az pedig legalább ennyire felelőtlen, ahogy a nemzetközi közvéleményt is igyekeznek egyoldalú tájékoztatás révén negatívan befolyásolni.

Az lenne üdvös, hogy a nyolc szervezetben bizonyára többségben lévő tisztességes képviselők igazsági erőegyensúlyban jussanak érvényre. A nemtelen vitáktól a tárgyalások alatt kialakult közmegegyezés kerülhet végveszélybe, ami veszélybe sodorhatja az író-társadalom közös ügyeit is.

Gyurkovics Tibor végül Igazság című versét idézte: A véren vett igazság / néha nélkülözi / azt ami az igazság / fénye: hogy isteni Napfényben nyert igazság / gyakran nélkülözi / azt ami az igazság / lény: hogy emberi.

Bent a bárány, kint a bárány

SEBEŐK JÁNOS

Sétálgatok a könyvtárban. Fel s alá. Már mint az írószövetség könyvtárában. A bejutás oda már nehezebb, hisz az intézmény alkalmazkodott a korszerű antiterrorista követelményekhez. Nem nyithat be az ember oda csak úgy, hogy szevasz, helló, jó napot kívánok, adjon isten, pálinkás jó reggelt, legföljebb az embert jóhiszeműen kapunyitó gép által beengedhetik. Ha viszont már beljebb került, kerülj beljebb, az jó. Bent, ott már jó. Átlépve a fémkapu detektordemilitarizált övezetén — ki itt belépsz — könyvszag fogad. És régi, múlt avagy múlt-múlt századi, értsd: XIX. századi bútorok. A bútorállomány szerencsére még nem lett leselejtezve. Maradt, ami. S amekkora. Monstruózus polcok, megteremtett íróasztalok mindenhol. No és a Laci. Egyfajta polihisztor ő: lehet vele diskurálni filozófiáról, ontológiáról, teológiáról vagy épp a Big Brother-ról, ha úgy hozza a sors. Néha könyvajánlatok is beúsznak a látóterembe általa. Rendőrsargon: az illető úriember látóterünkbe került. Énnekem legutóbb a látóterembe Laci által René Guénon: Általános beve-

zetés a hindu doktrínák tanulmányozásához című könyve került. Ő mondta, hogy érdemes megvenni. Hát érdemes volt.

Sétálgatok tehát a könyvtárban. A Magyar Írószövetség könyvtárában. Mint bennmaradt tag. Fura helyzet. Sokan kiléptek, de könyveik azért itt maradtak. Az írók könnyen lépnek ide-oda, ki-be. A könyvek már nehezebben mozdíthatók el egymás mellől. Niczky-Zsuzsok, A-tól Z-ig. Csak úgy pasziánsz, elképzelem, hány könyv is távozna a vas könyvtárkapun át, ha követni támadna kedvük szerzőjüket. Hétfő-nyolcig jutok, aztán feladom. Túl sok szellemi tőke áramlott ki a szövetségből ahhoz, hogy a veszteség opusokban volna számolható. Itt már folyómétereiben kell számolni, amiként a levéltárosok és könyvtárosok teszik — szakmai ártalom.

Midőn szellemi tőke tart kifelé valahonnét, az mindig elszomorító, de azért katasztrófa nem történt. Ez azért más, mint amikor 1956 után az országból áramlott ki szellemi tőke nyugatra. Az írószövetségből kiáramlott szellemi tőke országon belül, amiként a szövetségben maradt szellemi tőke szintűgy „ehelyst”.

És hogy az írószövetséggel most mi lesz? De miért foglalkozom én az írószövetséggel, amikor csak a könyvtárról kívántam írni?

Sétálgatok a könyvtárban fel-s alá. Kérdezem Lacit, jött-e valami új. És nem érdekel, hogy a szerzője tag-e.